

Pension

Pensionstrygghet, bostadsbidrag
och vårdbidrag

Kort och lättläst

Fpa[®]

Innehåll

När du blir pensionär	1
Hurdan pension får du?	2
Hurdan pension i vilken ålder?	2
Arbetspension	3
FPA-pensioner	3
Folkpension	3
Garantipension	4
Ålderspension	5
Sjukpension	6
Andra stöd för pensionärer	8
Barnförhöjning	8
Bostadsbidrag för pensionärer	8
Vårdbidrag för pensionärer	8
Fronttillägg och extra fronttillägg	9
Familjepensioner	10
Till änkan eller änklungen	10
Barnpension till barnet	11
Ansökan och utbetalning	12
Meddela om förändringar	13
Beslut och ansökan om ändring	14
Utbetalningsdagar	14
Exempel på pensionärens inkomster	15
FPA till din tjänst	16
Kontaktuppgifter	17

När du blir pensionär

I den här broschyren kan du läsa om FPA:s pensioner och andra stöd för pensionärer. FPA står för Folkpensionsanstalten.

FPA betalar inte ut alla pensioner. Om du har tjänat in arbetspension får du arbetspension från en arbetspensionsanstalt.

Om din arbetspension är liten eller om du inte alls får arbetspension betalar FPA ut folkpension.

Du kan få folkpension när du har fyllt 65 år eller tidigare om du inte har kunnat arbeta under en lång tid.

Du har kanske inte kunnat arbeta eller studera på grund av sjukdom eller ett funktionshinder.

FPA kan också betala familjepension om din make eller maka dör.

Också barn som förlorar en förälder kan få familjepension.

En pensionär kan få olika stöd av FPA.

Till dem hör till exempel vårdbidrag och bostadsbidrag.

FPA:s stöd är lagstadgade.

FPA behandlar ändå varje ansökan som ett enskilt fall.

Olika människors livssituation och behov av stöd kan vara väldigt olika. Därför kan också storleken på stöden vara olika.

Alla detaljer finns inte med i den här broschyren. Summorna och inkomstgränserna i broschyren är bruttobelopp år 2017, alltså innan skatten dragits av.

Exakta belopp och inkomstgränser finns i en särskild bilaga som du kan be att få på FPA-byrån eller skriva ut på webben www.fpa.fi/pensionar.

Du kan få pension och stöd av FPA om du har rätt till social trygghet i Finland. Det har du i allmänhet om du bor i Finland. Du kan också ha rätt till pension om du har bott eller arbetat i Finland.

Du får mer information på FPA:s servicenummer 020 692 222

Lättläst

Den här broschyren är producerad i samarbete med LL-Center och Selkokeskus som har beviljat broschyren symbolen för lättläst.

LÄTTLÄST

Hur dan pension får du?

Ta reda på hur dan pension du kan få redan innan du går i pension. Du kan vanligen ansöka om både arbetspension och folkpension på samma blankett eller på internet.

Ålderspension och garantipension från FPA kan du ansöka om också per telefon eller när du besöker FPA-byrån.

Hur dan pension i vilken ålder?

- **Ålderspension** får du vanligen vid 63–65 års ålder. Arbetspensionsåldern stiger stegvis till 65 år.
- **Sjukpension** eller invalidpension kan du få före ålderspensionen om du inte längre kan arbeta eller studera. Pensionen får du vanligen efter en lång sjukdomsperiod.

De här pensionerna kan du få antingen som arbetspension eller FPA-pension.

I den här broschyren berättar vi mera om FPA-pensionerna.

Det finns ytterligare tre pensioner som FPA inte betalar ut.

De är delinvalidpension, partiell förtida ålderspension och arbetslivspension.

Du kan fråga om dem hos din egen arbetspensionsanstalt.

Pensionärsrabatter

Som pensionär kan du få pensionärsrabatter.

Som pensionär kan du få rabatt på resor med buss, tåg och flyg i Finland.

Du kan också få rabatt i till exempel simhallar, och på olika evenemang.

Om du har fyllt 65 år får du rabatter genom att visa upp ditt identitetsbevis.

Om du är pensionär men under 65 år kan du få rabatt genom att visa upp ditt identitetsbevis och ditt arbetspensionskort eller kortet för folkpensionstagare.

Du får mer information på FPA:s servicenummer 020 692 222

Arbetspension

Arbetspension är den vanligaste pensionen. Arbetspensionen tjänar man in med sitt eget arbete. Företagare får företagarpension.

Arbetspensionsanstalterna sköter arbetspensionerna. Det finns flera olika anstalter. Du och din arbetsgivare har under årens lopp betalat in pensionsavgifter, alltså pengar, till arbetspensionsanstalter. Hur stor din pension blir beror på hur länge du har arbetat och hur hög lön du har haft.

Privatföretagare betalar sina pensionsavgifter till en pensionsanstalt som de själv väljer. Lantbruksföretagare betalar pensionsavgifter till sin egen pensionsanstalt, LPA.

Du får veta mera om arbetspension på **www.arbetspension.fi**, hos din egen pensionsanstalt eller Pensionsskyddscentralen.

FPA-pensioner

Om du inte alls får arbetspension eller om din arbetspension är liten, får du **folkpension** av FPA.

Om din pension ändå är liten kan du få **garantipension** av FPA.

Folkpension

Du kan få full folkpension om din arbetspension är högst ungefär 56 euro i månaden. Om din arbetspension är större får du mindre folkpension eller ingen folkpension alls.

Om du får folkpension till fullt belopp, alltså den högsta möjliga folkpensionen, får du ungefär 629 euro per månad. Om du är gift eller sambo får du ungefär 557 euro per månad.

Också dina andra pensioner, till exempel familjepensioner och andra ersättningar räknas som dina inkomster. Din makes eller makas inkomster räknas inte.

Om dina andra pensioner och stöd tillsammans är högre än inkomstgränserna lönar det sig inte att söka folkpension. Inkomstgränserna gäller dina bruttoinkomster, alltså inkomster innan skatten har dragits av.

Inkomstgränser för folkpension

- gift eller sambo 1 158 e/mån
 - ensamstående 1 300 e/mån.
- Förkortningen e/mån betyder euro i månaden.

Folkpensionen kan bli mindre om du har bott utomlands eller om du har tagit ut din pension innan du fyllt 65 år.

Kontrollera om du har rätt till folkpension.

Du får mer information på FPA:s servicenummer 020 692 222

Om du vill veta om du kan få folkpension kan du be om ett pensionsutdrag av din egen pensionsanstalt, Pensionskyddscentralen eller på webbplatsen **www.arbetspension.fi**. Efter det kan du be att FPA gör en uppskattning av din folkpension.

Folkpensionen ändras varje år utifrån folkpensionsindex. Pensionen kan höjas när levnadskostnaderna stiger.

Om du vill veta exakta belopp och inkomstgränser för pensionerna fråga efter sifferbilagan hos FPA.

Du kan också skriva ut sifferbilagan på www.fpa.fi/pensionar.

Garantipension

Garantipension utbetalas endast till pensionärer som bor i Finland.

Du kan få garantipension om du har bott minst 3 år i Finland.

Invandrare som fyllt 65 år eller som saknar arbetsförmåga kan också få garantipension när de bott 3 år i Finland.

Garantipensionen tryggar en minimipension på cirka 760 e/mån för en pensionär som bor i Finland. Minimipensionen är densamma oberoende om du bor ensam eller med din partner.

Garantipensionen är mindre om du tar ut ålderspensionen före din pensionsålder. Då kanske du inte får någon garantipension alls.

Om du inte har andra pensioner är din pension cirka 760 e/mån.

Folkpensionen, arbetspensionen, efterlevandepension och övriga pensioner minskar på garantipensionen. Vårdbidrag, bostadsbidrag, arbetsinkomster, egendom eller din makes inkomster minskar inte garantipensionen. På sidan 15 kan du se exempel på hurdana inkomster du kan ha som pensionär.

Ålderspension

Ålderspension får du i 63–68 års ålder. Pensionärens utkomstskydd är pension och andra stöd för pensionstagare som FPA utbetalar. Ålderspensionen kan vara arbetspension, folkpension eller båda.

Folkpensionens ålderspension börjar vid 65 år.

Exempel

Kajsa och Kalle är gifta.
Kalle får 1 200 e/mån i arbetspension.
Han får ingen folkpension.
Kajsa har varit hemma och tagit hand om familjens barn i många år.
Därför får hon bara 400 e/mån i arbetspension.
Dessutom får hon 385 e/mån i folkpension.
Kajsa får sammanlagt 785 e/mån i pension.
Tillsammans får Kalle och Kajsa 1 985 e/mån i pension.

Att gå i pension tidigare eller senare

Om du har rätt till folkpension kan du ta ut din pension innan du fyller 65 år. Förtida ålderspension kan du få när du har fyllt 63 år.

Pensionen minskar lite (0,4 %) för varje månad som du tar ut pension innan du fyller 65 år. Det lönar sig att i god tid ta reda på hur stor förtidspensionen blir.

Exempel

Maja går i pension vid 63 års ålder.
Hon får en arbetspension på 700 e/mån.
Hon tar genast ut folkpension alltså två år tidigare än vanligt.
Då får Maja en folkpension på 277 e/mån.
Det är 9,6 % eller 30 e/mån mindre än Maja hade fått om hon hade väntat tills hon fyllde 65 år.

Om du väljer att gå i pension senare blir din pension högre. Du behöver alltså inte ansöka om pension genast när du är 65 år. För varje månad som du skjuter fram tidpunkten för din pension ökar pensionen med 0,6 procent.

Om du har varit arbetslös under en lång tid och är född före 1958 kan du ha rätt att ansöka om ålderspension när du är 62 år. I sådana fall minskar inte pensionen. I övriga fall får du arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd tills du fyller 65 år.

Sjukpension

Om du är sjukskriven en lång tid får du vanligen först sjukdagpenning.

När du har fått sjukdagpenning i 150 vardagar, alltså i nästan 6 månader, får du ett brev från FPA. I brevet kan du läsa om rehabilitering och pension. Invalidpension eller sjukpension kan du vanligen få först när du har fått sjukdagpenning i ungefär ett års tid.

Invalidpensionen kan vara både arbetspension eller folkpension. Du kan ansöka om dem med samma blankett och samma läkarintyg.

Förutom pension kan FPA också betala ut

- barnförhöjning
- vårdbidrag för pensionärer
- bostadsbidrag för pensionärer.

Vem kan få FPA:s sjukpension?

Du kan få sjukpension om du är 16–64 år och har en sjukdom eller skada som gör att du inte kan arbeta. Om du redan har fyllt 60 år är det lättare att få sjukpension. Om du är blind eller rörelsehindrad har du alltid rätt till sjukpension, också om du arbetar.

När du fyller 65 år ändrar FPA din sjukpension till ålderspension.

Sjukpensionen och folkpensionen är lika stora.

Unga får rehabiliteringsstöd

Om du redan innan du fyller 15 år har en sjukdom eller skada som gör att du inte kan arbeta kan du få sjukpension när du fyller 16 år.

Du får kanske inte sjukpension om du är under 20 år. Först utreder man om du kan få rehabilitering.

Först brukar FPA utreda om du kan ha nytta av yrkesinriktad rehabilitering. Då får du en personlig studie- och rehabiliteringsplan för den yrkesinriktade rehabiliteringen. Planen görs upp av din hemkommun i samarbete med dina vårdnadshavare och nödvändiga experter. Rehabiliteringen försöker hjälpa dig att studera och komma ut i arbetslivet. I stället för sjukpension får du då rehabiliteringspenning som är ungefär 24 euro per dag.

Dessutom kan du samtidigt få handikappbidrag.

Rehabiliteringsstöd

Du kan också få sjukpension för en kortare tid. Då kallas det rehabiliteringsstöd. Du får rehabiliteringsstöd under den tid då du får vård eller rehabilitering.

För att du ska kunna få rehabiliteringsstöd måste du ha en rehabiliteringsplan eller en vårdplan. Rehabiliteringsstödet är lika stort som sjukpensionen och det betalas ut på samma grunder.

Att arbeta med sjukpension

Du kan arbeta och få lön trots att du får sjukpension. Om du arbetar ska du meddela det till FPA och din arbetspensionsanstalt. FPA slutar betala sjukpension om du tjänar mer än cirka 737 euro i månaden.

Om du får ett jobb där du tjänar mera än cirka 737 euro i månaden kan du lämna din pension vilande, alltså ta en paus med pensionen, i högst 2 år.

Det här betyder att du inte får pension, men du behöver inte ansöka om pensionen på nytt, när du slutar arbeta.

Om du som sjukpensionär har fått vårdbidrag för pensionärer har du rätt till ett stöd som motsvarar det högsta handikappbidraget när du börjar arbeta. Stödet är ungefär 417 e/månad. Du betalar ingen skatt på stödet.

Om du sedan slutar arbeta ska du genast meddela det till FPA. Då får du pension igen.

Andra stöd för pensionärer

Pensionärer kan få följande stöd av FPA:

- barnförhöjning
- bostadsbidrag för pensionärer
- vårdbidrag för pensionärer
- fronttillägg och extra fronttillägg
- utkomststöd.

Barnförhöjning

Om du är pensionär och har ett barn under 16 år som bor hos dig kan du få en barnförhöjning av FPA.

Du kan få barnförhöjning både för dina egna barn och din makes eller makas barn. Du kan också få barnförhöjning trots att ditt barn inte bor hos dig om du ändå bidrar till barnets försörjning.

Då måste den summa du bidrar med vara minst 156 euro i månaden alltså lika stort som underhållsstödet.

Barnförhöjningen är ungefär 22 e/mån för varje barn. Du betalar inte skatt på förhöjningen. Du kan få barnförhöjning också om du inte får folkpension. Också de andra pensionerna ger rätt till barnförhöjning.

Du får mer information på FPA:s servicenummer 020 692 222

Bostadsbidrag för pensionärer

Du kan få FPA:s bostadsbidrag för pensionärer om du har pension och dina inkomster är små.

FPA kan betala stödet också till hyresvärden.

Du får inte bostadsbidrag för pensionärer om du får

- delinvalidpension
- deltidspension
- partiell förtida ålderspension.

Då kan du i stället få allmänt bostadsbidrag.

Ansök om allmänt bostadsbidrag också om du bor tillsammans med ett barn eller med en person som har rätt till allmänt bostadsbidrag.

Om du och din make eller maka båda är pensionerade ska ni tillsammans ansöka om bostadsbidrag. Då får ni båda bostadsbidrag, hälften var. Se exempel på sidan 15.

Vårdbidrag för pensionärer

Om du har nedsatt funktionsförmåga på grund av en sjukdom, en skada eller ett handikapp kan du få vårdbidrag från FPA.

Vårdbidraget kan också ersätta kostnader som du har på grund av sjukdomen eller handikappet.

Du kan få vårdbidrag när din förmåga att ta hand om dig själv har varit sämre än tidigare i ett års tid. Det betyder att du behöver vård eller hjälp med din vardag eller att du har särskilda kostnader på grund av din sjukdom.

Du får inte vårdbidrag om du får sjukpension på deltid, deltidspension eller partiell förtida ålderspension. Då kan du i stället ansöka om handikappbidrag från FPA.

Olika människor får olika stort vårdbidrag. Hur mycket du får beror på hur allvarlig din sjukdom, skada eller ditt handikapp är. De här summorna gäller:

- grundbelopp ungefär 62 e/månad
- förhöjt vårdbidrag ungefär 154 e/månad
- vårdbidragets högsta belopp ungefär 325 e/månad.

FPA betalar ett veterantillägg på cirka 105 e/mån åt veteraner som har extra fronttillägg och förhöjt eller högsta vårdbidrag. Du kan få vårdbidrag antingen för en viss tid eller tills vidare. Vårdbidraget är skattefritt.

Fronttillägg och extra fronttillägg

FPA betalar fronttillägg till män och kvinnor som tidigare har fått

- frontmannatecken
- fronttjänstecken
- fronttecken eller
- veterantecken.

Man kan inte längre få de här tecknen.

Man kan också få fronttillägg om man har ett intyg på att man deltog i minröjningen åren 1945–1952. Fronttillägget är ungefär 50 euro per månad och det är skattefritt. Inkomster eller förmögenhet påverkar inte fronttillägget.

Om du får både fronttillägg och folkpension får du också ett extra fronttillägg av FPA. Det extra fronttillägget är högst cirka 240 euro i månaden.

Utkomststöd är ett stöd som beviljas i sista hand

Du kan ansöka om grundläggande utkomststöd hos FPA om alla inkomster, tillgångar och sociala förmåner som du har inte räcker till för de utgifter som är nödvändiga i det dagliga livet, såsom utgifter för mat och boende. www.fpa.fi/utkomststod

Familjepensioner

När en nära anhörig dör påverkar det familjens liv och inkomster.

De efterlevande får ekonomisk hjälp genom familjepensioner.

Du får familjepension om din make eller maka har dött. Barn som har förlorat en förälder får barnpension.

FPA betalar familjepension till änklingar och änkor under 65 år och till barn, som förlorat en förälder eller vårdnadshavare, tills de fyller 18 år.

Barn som studerar kan få familjepension till 21 års ålder.

Förutom FPA:s familjepension kan du få familjepension från din avlidna makes eller makas arbetspensionsanstalt.

Du får mer information av arbetspensionsanstalten eller Pensionsskyddscentralen. Lantbrukare och företagare har egna pensionsförsäkringar.

Om din partner har dött i en trafikolycka eller en annan olycka kan du och barnen också få familjepension från olycksfallsförsäkringen eller trafikförsäkringen.

Det är försäkringsbolagen som betalar de här försäkringarna. Du får mer information av ditt försäkringsbolag.

Om den avlidna har arbetat kan de efterlevande få en engångsersättning från arbetsgivarens grupplivförsäkring. Den avlidnas arbetsplats kan ge mer information.

Om du får familjepension från en arbetspensionsanstalt eller någon annan ersättning kan det inverka på hur stor familjepension och hur stort bostadsbidrag du får från FPA.

Du betalar skatt på familjepensioner.

Till änkan eller änklingen

Efterlevandepensionen består av begynnelsepension och eventuell fortsättningspension. Om du har små inkomster kan du också ansöka om bostadsbidrag. Om du får annan pension från FPA kan det påverka hur mycket efterlevandepension du får.

För att kunna få efterlevandepension måste du ha varit gift med din avlidna partner.

Du får inte efterlevandepension om din sambo avlider. Men era barn kan få barnpension.

Om ni inte har gemensamma barn kan du få efterlevandepension endast i följande fall:

- Du hade fyllt 50 år innan din partner dog.
- Ni gifte er innan du fyllde 50 år och innan din partner fyllde 65.
- Ni hann vara gifta i minst 5 år.

De första 6 månaderna efter att din partner har dött får du begynnelsepension av FPA. Begynnelsepensionen är cirka 324 euro i månaden.

Efter begynnelsepensionen kan du få fortsättningspension. Fortsättningspensionen består av ett grundbelopp och ett kompletterande belopp.

Grundbeloppet är ungefär 102 euro i månaden. Det får du bara om du försörjer ett barn under 18 år.

Nästan alla dina inkomster inverkar på om du kan få det kompletterande beloppet och hur stort det blir för dig. Som mest kan du få ungefär 527 euro i månaden.

Om du gifter om dig innan du har fyllt 50 år får du inte längre efterlevandepension. I stället kan du få en engångssumma som är lika stor som 3 års efterlevandepension. För att få den måste du ha fått efterlevandepension i minst ett år innan du gifter om dig.

Barnpension till barnet

Om en förälder dör betalar FPA barnpension till barnet tills det fyller 18 år. Om barnet studerar kan barnet få pension till 21 års ålder. Också arbetspensionsanstalterna betalar ut barnpension.

Grundbeloppet för FPA:s barnpension är ungefär 60 euro i månaden. Om båda föräldrarna avlider får barnet grundbeloppet 2 gånger.

Barnet kan dessutom få ett kompletteringsbelopp. Hur stort det är beror på de övriga familjepensionerna, men det är högst 90 euro i månaden.

Ansökan och utbetalning

Ansök om pension i god tid. FPA kan betala pension retroaktivt för endast 6 månader. Också bostadsbidrag för pensionärer och barnbidrag kan betalas retroaktivt för 6 månader.

Du kan ansöka om ålderspension och arbetspension samtidigt. Du kan också ansöka om bara den ena pensionen.

Du kan ansöka från FPA om ålderspension, garantipension och bostadsbidrag på webben eller med blankett.

Ålderspension och garantipension kan du ansöka om även muntligt från FPA. Du kan alltså göra din ansökan per telefon eller när du besöker FPA-byrån.

När du ansöker om sjukpension, rehabiliteringstöd, barnförhöjning, efterlevandepensionen eller barnpension ska du göra ansökan på en pappersblankett.

Du får mer information på FPA:s servicenummer
Pensionsfrågor 020 692 222
Familjepensioner 020 692 228

Ta reda på vilka bilagor du ska bifoga till ansökan. Lägg till bilagorna till din ansökan när du gör ansökan på webben. Bilagorna måste då skannas eller fotograferas. Du kan också lämna in bilagorna senare via FPA:s e-tjänst på webben.

www.fpa.fi/etjanst

Du får pappersblanketter på FPA-byrån men du kan också skriva ut ansökningsblanketter på FPA:s webbplats

www.fpa.fi/blanketter

Om du gör ansökan på en pappersblankett ska den skickas till FPA.

- Ta reda på vilka bilagor du ska bifoga till ansökan. För olika ansökningar behövs olika bilagor.
- Kontrollera om det behövs ett läkarintyg och hurdant läkarintyg det ska vara.

Du kan använda samma blankett när du ansöker om både FPA:s pensioner och arbetspension.

Du kan lämna in din ansökan till FPA eller till vilket pensionsbolag som helst.

Om du har bott eller arbetat utomlands kan det påverka hur stor folkpension eller familjepension du kan få.

Om du har arbetat utomlands kan du också få pension från det land som du arbetat i. En änka eller änking kan få familjepension från ett land där maken eller maken har arbetat.

Du ansöker om utländsk och finländsk pension med samma blankett.

Du kan skicka in din ansökan och bilagor till FPA per post. Kontrollera vilken adress brevet ska skickas till på webbsidan **www.fpa.fi/postadresser** Du kan också ta reda på adressen genom att ringa FPA:s servicenummer
Pensionsfrågor **020 692 222**
Familjepensioner **020 692 228**

FPA bestämmer om din folkpension först sedan när det är klart hur mycket arbetspension du får. Andra pensionsbolag meddelar FPA om sina pensionsbeslut. Efter det kan FPA besluta om din folkpension och garantipension.

Beskattningsbar inkomst

Du betalar skatt på folkpension och arbetspension. När du fått veta hur mycket du får i pension ska du meddela det till skatteverket. De räknar ut din skatteprocent, alltså hur mycket skatt du ska betala. Skatteverket meddelar din skatteprocent till FPA och arbetspensionsanstalten. Då vet de hur mycket skatt de ska dra av. FPA:s andra stöd till pensionärer är skattefria. Du betalar alltså ingen skatt på vårdbidrag, bostadsbidrag, barnförhöjning eller fronttillägg.

Meddela om förändringar

Om du får något bidrag av FPA ska du komma ihåg att genast meddela FPA om din livssituation förändras. Det kan till exempel gälla förändringar i ditt boende, din familjesituation eller dina inkomster.

Om du har ålderspension, sjukpension eller garantipension kan du meddela om förändringar till FPA antingen muntligt eller på webben.

 www.fpa.fi/etjanst

Beslut och ansökan om ändring

När FPA har behandlat din ansökan får du ett beslut per post.

I beslutet står hur mycket pension eller understöd du får och varför du får just så mycket.

Du får ett beslut också om FPA inte beviljar dig någon pension.

Om du tror att FPA:s beslut är fel kan du söka ändring.

Skicka din ändringsansökan till FPA.

Om FPA inte kan korrigera beslutet skickas ditt besvär vidare till en besvärsnämnd.

Du får anvisningar för hur du söker ändring tillsammans med beslutet.

Utbetalningsdagar

Om bankerna är stängda på betalningsdagen betalas understöden en bankdag tidigare.

Betalningsdagen kan alltså vara avvikande vissa månader.

Ålderspension, sjukpension, vårdbidrag för pensionstagare samt fronttillägg betalar FPA till ditt bankkonto den 7 dagen varje månad. Avvikande utbetalningsdagar för de här förmånerna är år 2017 5.1, 5.5 och 6.10.

Garantipensionen betalar FPA den 22 varje månad.

Avvikande utbetalningsdagar för garantipensionen är år 2017 20.1, 21.4, 21.7 och 20.10.

Bostadsbidraget betalar FPA in på bankkontot den 4 varje månad.

Avvikande utbetalningsdagar för bostadsbidraget är år 2017 3.2, 3.3, 2.6 och 3.11.

Barnförhöjningar och familjepensioner

betalar FPA ut till ditt bankkonto enligt första bokstaven i efternamnet.

A–K den 4 varje månad

Avvikande utbetalningsdagar 2017 3.2, 3.3, 2.6 och 3.11.

L–R den 14 varje månad

Avvikande utbetalningsdagar 2017 13.1, 13.4, 12.5.och 13.10.

S–Ö den 22 varje månad.

Avvikande utbetalningsdagar 2017 20.1, 21.4, 21.7 och 20.10.

Exempel på pensionärs inkomster år 2017

Exempel på hurdana inkomster en ensamstående pensionär i huvudstadsregionen kan ha, och hur mycket skatt pensionären betalar. I exemplen har alla pensionärer en hyra på 680 euro i månaden. Den enda inkomsten är pensionen. Penningssummorna har avrundats, så de är inte exakta.

Arbetspension e/mån	Folkpension e/mån	Garanti-pension	Skatt e/mån	Bostadsbidrag e/mån	*Nettoinkomst
0	0	760	0	507	1 267
0	629	131	0	507	1 267
150	582	29	0	507	1 268
250	532	0	0	500	1 282
400	457	0	0	475	1 332
600	357	0	19	441	1 379
800	257	0	55	407	1 409
1300	0	0	143	324	1 481

*Nettoinkomst betyder den summa pengar som pensionären har kvar att använda efter att skatten har dragits av. Med nettoinkomsten ska pensionären betala sin hyra, mat och allt annat som behövs.

FPA till din tjänst

På webben

På webben kan du enkelt sköta dina FPA-ärenden. Du får information om olika stöd och kan räkna ut stödbelopp på webbplatsen www.fpa.fi.

Fråga FPA om råd på webben:

 www.fpa.fi/fragafpa

När du loggar in på e-tjänsten kan du tryggt sköta dina FPA-ärenden. Du loggar in med dina nätbankskoder eller ditt mobil ID. Läs mer om mobil-ID på www.mobilivarmenne.fi.

På e-tjänsten kan du

- ansöka om stöd
- skicka bilagor
- följa med din ansökan
- meddela om förändringar och
- avbryta stöd.

E-tjänsten finns på adressen

 www.fpa.fi/etjanst

Per telefon

 Pensionsärenden___020 692 222
Efterlevande-
pensioner _____020 692 228
Handikappförmåner_020 692 231
Sjuk_____020 692 224
Rehabilitering____020 692 225
Flyttning till
eller från Finland___020 634 0300

På FPA:s serviceställen

 FPA-byråerna betjänar i alla ärenden som gäller FPA-stöd.

Kontaktuppgifterna till närmaste serviceställe finns på

 www.fpa.fi/kontaktaoss

och i de lokala telefonkatalogerna.

Boka tid

Du kan boka tid till FPA-byrån eller boka en telefontid. På bokad tid kan du i lugn och ro reda ut ditt ärende om du har en svår livssituation eller krångliga frågor att reda ut.

Boka tid på

 www.fpa.fi/tidsbokning
eller per telefon.

Om du behöver tolk kontakta FPA eller läs mer på

 www.fpa.fi/tolk

FPA:s personal har tystnadsplikt. De får inte tala om sina kunder med någon utomstående person.

Meddela om förändringar

Om du får något stöd av FPA ska du komma ihåg att genast meddela om din livssituation förändras. Det kan till exempel gälla förändringar i ditt boende, din familjesituation eller dina inkomster.

Återkrav

Om du fått för mycket stöd på grund av felaktiga uppgifter, kräver FPA pengarna tillbaka.

FPA:s indrivningsenhet svarar på frågor vardagar 9-16 på numret **020 634 4940**.

Läs mer på

www.fpa.fi/aterkrav

Ändringsansökan

Om du har frågor om ditt beslut, kontakta först FPA.

Pensionsärenden
020 692 222

Med beslutet får du också anvisningar för hur du kan söka ändring i beslutet.

Besvärsnämnden
för social trygghet
Telefon 0295 16001 (växel)
Kundbetjäning 0295 163 800
www.somla.fi

Tolkningstjänster

Personer som har hörselnedsättning, syn- och hörselnedsättning eller talnedsättning kan få tolkningstjänster från FPA.

Läs mer på www.fpa.fi/sve-vatu.

Ring, om du har frågor om FPA:s stöd eller ditt beslut

Mån–fre kl. 8–17. Kontrollera eventuella avvikande tider.

Arbetslös _____ 020 692 230
Barnfamiljer _____ 020 692 226
Bostadsbidrag _____ 020 692 221
Flytta till eller
från Finland _____ 020 634 0300
FPA-kortet och
EU-sjukvårdskortet _____ 020 692 223

Handikappförmåner _____ 020 692 231
Pensionsärenden _____ 020 692 222
Efterlevande _____ 020 692 228
Rehabilitering _____ 020 692 225
Sjuk _____ 020 692 224
Utkomststöd _____ 020 692 227
Värnplikting _____ 020 692 220

FPA:s broschyrer

Hem och familj

Stöd till barnfamiljer och stöd för boende

Hälsa och rehabilitering

Ersättningar och dagpenningar
vid sjukdom, rehabilitering och handikapp

Studier

Stöd för studerande och värnpliktiga

Arbetslöshet

Stöd för arbetslösa

Pension

Pensionstrygghet, bostadsbidrag och vårdbidrag

Flytta till Finland eller utomlands

Vad som händer med din sociala trygghet
när du flyttar till eller från Finland

Grundläggande utkomststöd

Ett ekonomiskt stöd i sista hand

Du får broschyrer från FPA:s serviceställen.
Broschyrerna på andra språk finns på webben
www.fpa.fi/andrasprak

